

Lírica Romànica Medieval

Codi: 103369

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	3	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	4	0
2502533 Estudis Francesos	OT	3	0
2502533 Estudis Francesos	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Jordi Cerdà Subirachs

Correu electrònic: Jordi.Cerda@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No s'escau

Objectius

A començament del segle XII s'inicia a les corts senyorívols d'Occitània la lírica trobadoresca: una poesia i una música d'una alta perfecció formal, realitzades en llengua d'oc majoritàriament per uns professionals anomenats trobadors; un fet que suposa una gran novetat en el context de la història de la cultura europea. Aquesta assignatura pretén introduir a l'estudiant en aquesta tradició poètica i en la seva continuïtat en la diversitat de llengües i cultures romàniques medievals.

Competències

Estudis d'Anglès i Francès

- Establir les pautes de definició dels gèneres literaris medievals a partir de la seva naturalesa oral o escrita.
- Estudi comparat i pluricultural de les diferents literatures romàniques medievals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Estudis Francesos

- Analitzar des d'una perspectiva contrastiva i pluricultural les diferents literatures romàniques medievals.
- Demostrar que coneix les primeres literatures europees en llengües romàniques medievals.
- Establir les pautes de definició dels gèneres literaris medievals a partir de la seva naturalesa oral o escrita.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar conceptualment una obra de la matèria en qüestió.
2. Analitzar documents literaris medievals orals i escrits.
3. Analitzar les literatures romàniques en el seu context social, religiós i polític.
4. Argumentar sobre diversos temes i problemes literaris a propòsit d'obres diferents i avaluar els resultats.
5. Descriure els primers monuments lingüístics i literaris medievals.
6. Identificar i analitzar textos originaris de la tradició literària europea.
7. Identificar les idees principals d'un text sobre la matèria i fer-ne un esquema.
8. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la relació de la literatura amb les àrees humanes, artístiques i socials.
9. Ser capaç de definir els gèneres literaris medievals.
10. Ser capaç de realitzar una anàlisi comparativa i pluricultural de les diferents literatures romàniques medievals.

Continguts

1. La lírica pretrobadoresca
 - 1.1. A la recerca de les cançons més antigues
 - 1.2. Les Kharges
 - 1.3. Tornades amb veu de dona
 - 1.4. Les cançons de dona
 - 1.5. Les cançons d'alba
2. La lírica dels trobadors occitans
 - 2.1. Marc cultural i cronològic de la lírica trobadoresca
 - 2.2. Trobadors i joglars
 - 2.3. Els cançoners
 - 2.4. Formes i estils
 - 2.5. La *cansó*
 - 2.6. El sirventès
 - 2.7. El *planh*
 - 2.8. Els debats
 - 2.9. La pastorel·la
 - 2.10. El final de l'activitat trobadoresca
 - 2.11. La dona en la producció trobadoresca: Les *trobairitz*.
3. La lírica dels *trouvères* francesos .

- 3.1. La primera generació de *trouvères*
- 3.2. La segona generació de *trouvères*
- 3.3. El grup d'Arràs
- 4. Els trobadors galaicoportuguesos
 - 4.1. Marc cultural i cronològic de la lírica galaicoportuguesa
 - 4.2. Els trobadors galaicoportuguesos
 - 4.3. Els cançoners
 - 4.4. Les formes i els gèneres de les cantigues
 - 4.4.1. La *cantiga d'amor*
 - 4.4.2. La *cantiga d'amigo*
 - 4.4.3. La *cantiga d'escarnho e de maldizer*

Metodologia

En termes generals, es dirigirà l'aprenentatge mitjançant el següent conjunt de tècniques i accions:

- Classe magistral amb un suport TIC i discussió col·lectiva.
- Pràctica d'expressió escrita i oral.
- Realització d'exercicis individuals i en grup, tant escrits com orals.
- Realització d'activitats autònomes: lectures de fonts primàries i crítiques, redacció i recerca bibliogràfica.
- Sessions pràctiques de correcció i seguiment dels exercicis.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Activitat participativa a la classe i coordinada amb d'altres companys.	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Tipus: Supervisades			
Dos (mínim) comentaris de textos lírics.	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Tipus: Autònomes			
Treballs	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Avaluació

PROCEDIMENT AVALUATIU: Les competències d'aquesta assignatura seran avaluades a través de proves escrites, treballs individuals i en grup, comentaris de text i presentacions.

- Mòdul de lliurament de treballs: en aquest mòdul s'avaluaran dos o més treballs amb un pes global del 45%.
- Mòdul de presentacions de textos a l'aula, amb un pes global del 30%.
- Mòdul de proves escrites, amb un pes global del 25%.

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor informará els estudiants (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

NO PRESENTAT: Es considerarà 'no avaluable' quan l'alumne hagi lliurat menys d'un 30% dels treballs assignats al curs i hagi realitzat menys del 30% de les proves. Per tant, si l'alumne ha fet més d'un 30% de cada part, se l'avaluarà.

PROCÉS DE RECUPERACIÓ: Per participar a la recuperació, l'estudiant ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes dels quals equivalgui a un mínim de les 2/3 parts de la qualificació total. Només tindran dret a recuperació els estudiants que tinguin una nota mitjana igual o superior a 3'5. Poden quedar excloses del procés de recuperació les activitats que es consideri que no són recuperables (per exemple, presentacions orals, treballs en grup o activitats relacionades amb la tasca docent diària)

EL PLAGI: El plagi total i parcial de qualsevol dels exercicis es considerarà automàticament un SUSPENS (0) de l'exercici plagiat. PLAGIAR és copiar de fonts no identificades d'un text, sigui una sola frase o més, que es fa passar per producció pròpia (això inclou copiar frases o fragments d'Internet i afegir-los sense modificacions al text que es presenta com a propi), i és una ofensa greu.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitat continuada durant tot el curs	Avaluació continuada	5	0,2	1, 4, 8
Activitat participativa a la classe i coordinada amb d'altres companys.	Avaluació amb orientació instrumental i bibliogràfica	10	0,4	1, 2, 9, 10
Anàlisi d'un text líric aplicant el coneixement del context històric i sociocultural.	Aproximació bibliogràfica autònoma a la matèria.	20	0,8	1, 2, 9, 10
Dos (mínim) comentaris de textos lírics.	Avaluació amb orientació instrumental i bibliogràfica	20	0,8	1, 2, 9, 10
Gèneres literaris i realitat pluricultural	Avaluació, comprensió i assimilació de continguts	15	0,6	2, 3, 5, 6, 9, 10
Treball escrit	Avaluació de continguts i de recerca	20	0,8	7

Bibliografia

Antonelli, Roberto. 1974. La poesia del Duecento e Dante. Florencia: la Nuova Italia.

Brea, Mercedes (coord.). 1995). Lírica profana galego-portuguesa. Corpus completo das cantigas medievas. Santiago de Compostela: Centro de Investigacións Lingüísticas e Literarias Ramón Piñeiro / Xunta de Galicia.

Cerdà, Jordi (coord.). 2012. Literatura europea dels orígens. Barcelona: EdiUOC.

Di Girolamo, Constanzo. 1994. Els trobadors. València, Institució d'Alfons el Magnànim.

Dronke, Peter. 1978. La lírica en la Edad Media. Barcelona: Seix-Barral [hi ha reimpressió de l'ed. anglesa amb una actualització de la bibliografia a Cambridge: Brewer, 1996].

Frapppier, Jean. 1954. La poésie lyrique en France aux XIIe et XIIIe siècles. París: Les cours de la Sorbonne.

Frenk, Margit .1979. "La lírica pretrovadoresca". A: Grundriss der Romanischen Literaturen des Mittelalters (vol. II, t.1, fasc. 2). Heidelberg.

Galmés de la Fuente, Antonio. 1996. El amor cortés en la lírica árabe y en la lírica provenzal. Madrid, Cátedra.

Martínez Pérez, A. 2007. Los adioses de Arrás. Valladolid: Universidad de Valladolid.

Meneghetti, Maria Luisa. 1984/1992. Il pubblico dei trovatori. La ricezione della poesia cortese fino al XIV secolo. Torí.

Oliveira, António Resende de. 2001. Aventures i desventures del joglar gallegoportuguès. Barcelona, Columna.

Paterson, Linda. 1997. El mundo de los trovadores: la sociedad occitana medieval entre 1100 y 1300. Barcelona: Península.

Riquer, Martín de, 2011. Los trovadores. Historia literaria y textos. Barcelona, Ariel.

Riquer, Martín de.1995. Vidas y retratos de trovadores. Textos y miniaturas del siglo XII. Barcelona. Círculo de Lectores.

Ruiz-Domènec, José Enrique, 2016. A propos de l'amour courtois. Barcelona, Reial Acadèmia de les Bones Lletres de Barcelona.

Tavani, Giuseppe. 1991. A poesía lírica galego-portuguesa. Vigo: Galaxia.

Zink, Michel. 2013. Les troubadours: une histoire poétique. Paris, Librairie Académique Perrin.

Zumthor, Paul. 1963. Langue et techniques poétiques à l'époque romane (XI-XIIIe). París: Klincksieck.